

80-річчя академіка НАН України Я.С. ЯЦКІВА

Ярослав Степанович Яцків — видатний учений в галузі астрономії, активний громадський діяч, лауреат Державних премій України та СРСР у галузі науки та техніки, заслужений діяч науки і техніки України, академік НАН України.

Народився Я. Яцків 25 жовтня 1940 р. в с. Данильче Рогатинського району Івано-Франківської області. Вищу освіту здобув у Львівській політехніці, яку закінчив 1960 р. Наукову діяльність розпочав у Полтавській гравіметричній обсерваторії АН УРСР, а 1961 р. став аспірантом Державного астрономічного інституту ім. П.К. Штернберга (Москва). У 1962 р. Я. Яцківа перевели до Головної астрономічної обсерваторії (ГАО) НАН України, з якою пов'язане його подальше життя і де він пройшов шлях від аспіранта до директора, очолюючи ГАО вже 45 років.

Основні праці Я. Яцківа присвячені вивченню особливостей обертання Землі, космічній геодинаміці та фундаментальній астрометрії. Він вперше виявив новий тип вільної добової нутації Землі, був ініціатором і основним виконавцем визначення координат полюсів Землі. Цей ряд координат, відомий у світі як київський, набув застосування у геодезії і геодинаміці. Про високе міжнародне визнання Я. Яцківа свідчить обрання його віцепрезидентом Міжнародної астрономічної спілки (МАС), президентом Комісії 19 МАС «Обертання Землі», нагородження премією Декарта. Завдяки його зусиллям створено Високогірну спостережну базу ГАО на піку Терскол, яка розташована найвище в Європі.

Я. Яцків очолював Державну комісію єдиного часу і еталонних частот, був членом Ради з питань науково-технічної політики при Президентіві України. Він засновник і головний редактор журналу «Кинематика и физика небесных тел», науково-популярного часопису «Світогляд», заступник головного редактора журналів «Космічна наука і технологія», «Наука та інновації».

У короткому повідомленні важко перелічити численні громадські організації, які Я. Яцків очолює або до складу яких входить. Активність і небайдужість — одні з головних рис його неспокоїної вдачі. Бажаємо ювілярові нових досягнень на науковій ниві, які прославлятимуть Академію й Україну.